

RAPORT

**Privind implementarea în anul 2018 a
Programului de suport bugetar pentru reforma
Poliției**

2019

CUPRINS:

- 1. INTRODUCERE**
- 2. PROIECTUL A.2.1: Reducerea relexor tratamente**
- 3. PROIECTUL A. 3.1 Combaterea criminalității organizate**
- 4. PROIECTUL A. 4.1 Activitatea polițienească comunitară**
- 5. PROIECTUL A. 4.3 Consolidarea capacităților de reacție rapidă a Poliției**
- 6. PROIECTUL A. 5.1 Prevenirea și combaterea comportamentului corupt**
- 7. GESTIONAREA RESURSELOR FINANCIARE**
- 8. RISCURI**
- 9. PRIORITĂȚI PENTRU ANUL 2019**
- 10. CONCLUZII**

I. INTRODUCERE

În decembrie 2016 a fost semnat Acordul de finanțare pentru Reforma Poliției, nr. CRIS: ENI/2015/038-144 încheiat între Republica Moldova și Comisia Europeană. Anterior, prin Hotărârea Guvernului nr. 587 din 12.05.2016 a fost aprobată Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020, precum și Planul de acțiuni aferent.

De la începutul implementării Strategiei de dezvoltare a Poliției și ulterior a Sportului bugetar pentru reforma Poliției, în prezent, autoritatea publică se află la 4 formulă de implementarea a suportului bugetar. Evoluțiile înregistrate pe parcursul anilor 2016 – 2018 au impus necesitatea revizuirii și chiar optimizării unor procese, astfel încât să fie asigurată finalitatea obiectivelor.

În acest sens, prin Ordinul MAI nr. 128 din 10.04.2018 „*Cu privire la coordonarea unitară a reformei Poliției*”, la nivelul MAI au fost instituite 10 proiecte care corespund obiectivelor specifice prevăzute Matricea de politici, parte integrantă a Acordului de finanțare, 5 proiecte din acestea fiind gestionate de către echipele de proiect din cadrul IGP.

Astfel, în cadrul Portofoliului II (Inspectoratul General al Poliției) sunt incluse realizarea următoarelor obiective/componente ale Suportului Bugetar și ale Strategiei de dezvoltare a Poliției:

1. Reducerea relexor tratamentelor față de persoanele aflate în custodia Poliției (A.2.1.);
2. Dezvoltarea capacităților polițienești în combaterea criminalității organizate (A.3.1.);
3. Implementarea Conceptului de activitate polițienească comunitară (A.4.1.);
4. Consolidarea capacității de reacție a Poliției la apelurile de urgență (A.4.3.);
5. Întărirea capacităților de prevenire și combatere a comportamentului corupt (A.5.1.).

În continuare se va prezenta stadiul de realizare al criteriilor de performanță doar pentru componentele stabilite în Matricea de Politici, efectuate de către echipele de proiect din cadrul IGP.

II. PROIECTUL A.2.1: Reducerea relexor tratamente

1. Aprobate 2 acte Ord. MAI nr. 18 din 24.01.2018 și Ord MAI nr. 96 din 20.03.2018 prin care angajaților din cadrul serviciului escortă și IDP le-au fost stabilite **sporuri pentru condiții nefavorabile de muncă și acordate înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu**, care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei;

2. În luna martie a anului 2018, cu suportul Fundației SOROS Moldova **au fost elaborate 3 proceduri standard de operare (PSO)** în domeniul reținerii (ord. IGP nr. 195 din 30.03.2018), detenției (ord. IGP nr. 195 din 30.03.2018) și escortării

(ord. IGP nr. 194 din 30.03.2018). Procedurile Standard de Operare reprezintă o noutate pentru sistemul de justiție penală din Republica Moldova și sunt destinate angajaților poliției care, pot dispune reținerea de facto sau de drept a persoanelor bănuite de săvârșirea infracțiunilor. Acestea fiind elaborate de reprezentanții IGP și ai societății civile, descriu exact ce trebuie să facă angajații Poliției în procesul de reținere a persoanelor bănuite, de la oprirea în stradă și până la plasarea în detenție provizorie în custodia poliției.

3. Prin ordinul MAI nr. 315 din 03.10.2018 "Cu privire la modificarea Ordinului MAI nr. 71 din 28.02.2013", în cadrul Serviciului poliției judecătorești a IGP, a fost **creată Secția detenție și escortă**. Noua structură este instituită din 4 posturi: 1 – șef, 1 – specialist principal și 2 - specialiști superiori.

Noua structură urmează să asigure o politică instituțională unitară pentru implementarea, la nivelul structurilor instituite, a recomandărilor formulate în domeniul respectării drepturilor omului.

Astfel, rolul acestei subdiviziuni este unul determinat în implementarea la nivel instituțional a recomandărilor Subcomitetului ONU pentru prevenirea torturii, Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), Avocatului Poporului (Ombudsman), Mecanismului național pentru prevenirea torturii (MNPT), precum și instituțiilor/ organizațiilor naționale responsabile de monitorizarea drepturilor

4. În scopul eficientizării activităților de deținere, pază și escortare a persoanelor private de libertate, respectării garanțiilor persoanelor pe perioada aflării în custodia Poliției, prin Ordinul IGP nr. 333 din 26.07.2018 a fost **aprobat Nomenclatorul echipamentului și mijloacelor speciale necesare realizării activităților de pază, supraveghere și escortă din cadrul subdiviziunilor Poliției**. Acesta descrie exhaustiv echipamentul și mijloacele speciale permisibile, specificațiile acestora, domeniul de aplicare și cantitățile.

Nomenclatorul nu face referință la aspectul condițiilor și modului de aplicare a acestora întrucât, aspectele date sunt descrise în Ghidul privind intervenția profesională în exercițiul funcției, aprobat prin Ordinul interdepartamental MAI/MJ/MF/CNA/ SIS/SPPS nr. 4/44/17-0/6/1/4 din 11.01.2018.

5. În anul 2018, s-a reușit achiziționarea **serviciilor de elaborare a documentației de proiect și deviz privind renovarea a 3 obiective** (IDP Soroca, Comrat și construcția IDP Bălți), precum și elaborat devizul de cheltuieli privind modernizarea IDP Chișinău.

6. În baza documentației de proiect elaborată în 2017, au fost **contractate lucrări de reconstrucție la 10 IDP** (*Anenii Noi, Cahul, Căușeni, Cimișlia, Edineț, Hîncești, Orhei, Rîșcani, Sîngerei, Ungheni*). Totodată, în contextul construcției IP Criuleni, în cadrul căruia este prevăzută funcționarea unui IDP, pentru operaționalizarea deplină a Izolatorului, au fost alocate resurse financiare pentru achiziționarea mobilierului și echipamentului necesar.

7. Totodată, în conformitate cu proiectele de execuție elaborate, au fost **instalate sisteme de radioficare, monitorizare video, comunicare de tip interfon în fiecare celulă, în 4 IDP ale Poliției (Edineț, Hîncești, Ungheni și Căușeni)**. Aceste elemente, potrivit Normelor Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), reprezintă pentru deținuți o garanție suplimentară importantă împotriva relor tratamente.

8. Pentru garantarea respectării drepturilor persoanelor deținute, în anul 2018 au fost achiziționate 5 autospeciale destinate pentru transportarea persoanelor deținute, suplimentar celor 20 achiziționate în anul 2017.

Aceste unități de transport au fost echipate cu sisteme moderne de climatizare, iluminare, monitorizare video, precum și de siguranță a persoanelor în timpul transportării. Prin reînnoirea parcului de autospeciale, se urmărește garantarea respectării drepturilor, securității și siguranței persoanelor pe perioada transportării, cât și îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru polițiștii implicați în astfel de misiuni.

Aceste **25 autospeciale pentru transportarea deținuților**, constituie criteriu de performanță prevăzut de Matricea de politici privind implementarea suportului bugetar și urma a fi realizat la finele anului 2019. Astfel, constatăm că **criteriul de performanță de "25 autospeciale pentru transportarea deținuților livrate"**, prevăzut în Matricea de politici privind implementarea suportului bugetar, pentru anul 2019, a fost **îndeplinit în proporție de 100%**.

9. În luna octombrie 2018, cu suportul unui expert din Georgia, contractat de UNDP, a fost realizat un **studiu de fezabilitate cu privire la utilizarea camerelor de corp (body cameras)** pentru polițiști.

Acesta a fost prezentat angajaților Poliției în cadrul IGP a avut loc prezentarea rezultatelor studiului, care oferă mai multe alternative de implementare a acestui concept la nivelul Poliției, având la bază mai mulți factori determinanți.

10. În baza Acordului de parteneriat semnat între MAI, IGP și Fundația Soros-Moldova din 03.04.2018, a fost **elaborat Modulul de instruire interactivă** pentru angajații Poliției în baza Procedurilor Standard de Operare privind reținerea, escortarea și detenția în custodia Poliției.

11. În anul 2018 au fost organizate și desfășurate **8 sesiuni specializate de formare, în cadrul cărora au fost instruiți 180 angajați**. Aceste instruirii au fost organizate cu suportul organizațiilor partenere: IDOM și Fundația Soros – Moldova. Instruirile au fost axate preponderent pe aplicarea procedurilor standard de operare elaborate în domeniul reținerii, escortării și plasării persoanelor private de libertate în cadrul IDP ale Poliției, precum și reducerii relor tratamente, abuzului și discriminării față de persoanele aflate în custodia Poliției. Pe parcursul anului 2017 au fost instruiți 162 angajați cu suportul IDOM.

Astfel, constatăm că, **criteriul de performanță de "250 persoane instruite"**, prevăzut în Matricea de politici privind implementarea suportului bugetar, pentru anul 2019, a fost **îndeplinit în proporție de 100%** .

12. În perioada 10.09-14.09.2018, a fost realizată vizita de studiu în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și Poliției din Republica Cehă, unde au fost analizate prezentate practicile instituției în procesul de management al detenției preventive, precum și condițiile materiale de detenție, în care se realizează privarea de libertate pe 72 ore. La această vizită au luat parte 6 persoane din cadrul IGP și subdiviziunilor subordonate, precum și reprezentanți Institutului pentru drepturile omului din Moldova (IDOM) și Procuraturii Generale.

III. PROIECTUL A. 3.1 Combaterea criminalității organizate

1. A fost aprobată **Hotărârea Guvernului nr. 609 din 03.07.2018**, privind **Concepția Sistemului informațional automatizat "Registrul de stat al armelor"**. Prin aprobarea Concepției se urmărește asigurarea unui control riguros cu privire la procurarea și deținerea armelor, evidența și controlul unic centralizat asupra circulației armelor în Republica Moldova, precum și colectarea și actualizarea informației despre arme, starea lor tehnică, dreptul de proprietate și alte drepturi patrimoniale asupra lor și despre modificările acestor drepturi, despre titularii de drept și documentele ce stabilesc un drept, sub forma creării unei bănci de date de informații integrate, destinate organizării accesului operativ la aceasta.

2. În scopul contractării serviciilor de elaborare a **Sistemului informațional automatizat "Registrul de stat al armelor"**, la faza preparatorie a fost elaborat caietul de sarcini în baza căruia, pe parcursul anului 2019 urmează a fi lansată procedura de achiziție.

3. Au fost achiziționate suplimentar celor 14 achiziționate în 2017 (*model Peugeot Parter*), 16 autolaboratoare criminalistice mobile de model Dacia Dokker. Toate 30 autolaboratoare criminalistice mobile, au fost transmise unităților teritoriale ale Poliției în cadrul unui eveniment de transmitere oficială, care a avut loc la 14.12.2018. Fiecare autolaborator criminalistic a fost dotat cu trusă criminalistică, mijloace de protecție și alte accesorii necesare pentru cercetarea la fața locului acestea fiind utile pentru depistarea, prelevarea probelor și împachetarea diferitor tipuri de mijloace materiale de probă, cum ar fi: digitale, traseologice, biologice, de încălțăminte și altele.. Acest lucru vine să sporească semnificativ capacitățile Poliției de cercetare la fața locului, colectare a probelor și, implicit, de descoperire mai rapidă a infracțiunilor la nivelul întregii țări.

4. În scopul sporirii capacității de mobilitate a subdiviziunilor implicate în combaterea criminalității organizate și celei transfrontaliere, din contul suportului bugetar pentru reforma Poliției au fost transmise solemn unităților teritoriale ale Poliției în folosință: **59 automobile** – subdiviziunilor de investigații și **42 de automobile** - organului de urmărire penală.

5. În cadrul a sesiunilor metodico-practice de formare profesională, au fost instruiți peste **200 de ofițeri de investigații** din întreg sistemul IGP, iar în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” au fost efectuate cursuri de recalificare a ofițerilor și a subofițerilor în domeniul investigații infracțiuni.

6. A fost aprobat ordinul IGP nr. 566 din 26.12.2018 cu privire la aprobarea Regulamentului - cadru privind organizarea și funcționarea Subdiviziunilor regionale de investigații ale Inspectoratului național de investigații și Direcțiilor de poliție, prin care a fost stabilite misiunea, funcțiile de bază și atribuțiile acestora.

7. Totodată, pentru dislocarea celor 5 unități de investigații regionale, au fost identificate sediile de amplasare după cum urmează:

- a) mun. Bălți, str. Moscovei, nr. 15 - Direcția „Nord” a INI (regiunea nord);
- b) or. Cahul, str. Ioan Vodă cel Cumplit, nr. 79 - Direcția „Sud” a INI (regiunea sud);
- c) mun. Chișinău, str. Bucuriei, nr. 14 - INI (regiunea centru) și Secția „Est” a INI (regiunea est);
- d) mun. Chișinău, str. Tighina, nr. 6 - Secția combatere a infracțiunilor grave și criminalității organizate (regiunea mun. Chișinău);
- e) mun. Comrat, str. Komsomolului, nr. 22 - Secția coordonare activității de investigații (regiunea UTA Găgăuzia).

8. În conformitate cu prevederile Prin Ord. MAI nr. 100 din 22.03.2018 cu privire la modificarea ord. MAI nr. 71 din 28.02.2013, a fost **instiuită Secția de spălare a banilor** în cadrul INI al IGP, cu 4 posturi, unul de șef și 3 funcții de execuție;

9. A fost aprobat ordinul IGP nr. 291 din 26.06.2018, privind Procedura operațională standard privind utilizarea Sistemului Intelligence-Led Policing (ILP). Prin aprobarea acestei proceduri s-a urmărit a) stabilirea unui set unitar de reguli cu privire la utilizarea Sistemului Intelligence-Led Policing în activitatea polițienească, precum și b) stabilirea modalității de organizare a activității în scopul dezvoltării capacității instituționale a Poliției în detectarea amenințărilor și vulnerabilităților, atât în aspect de criminalitate, cât și interinstituțional.

10. Pentru dezvoltarea capacităților de analiză a informațiilor la nivelul Poliției, pentru subdiviziunile specializate din cadrul INI în anul 2018 au fost **achiziționate următoarele echipamente**: un server de date, un echipament de stocare și păstrare a datelor de tip System Storage, un echipament pentru interconectarea și administrarea rețelelor informaționale, 23 unități de tehnică de calcul și 71 monitoare.

IV. PROIECTUL A. 4.1 Activitatea polițienească comunitară

1. La începutul anului 2018, de către Guvernul Republicii Moldova a fost aprobată HG nr. 100 din 30.01.2018 cu privire la **aprobarea Concepției și Planului de acțiuni pentru anii 2018 – 2020** privind activitatea polițienească comunitară. Acest document reprezintă criteriu de performanță prevăzut de Matricea de politici privind implementarea suportului bugetar.

Conceptul Activității Polițienești Comunitare este destinat organizării activității polițiștilor conform celor mai bune practici și standarde internaționale de conlucrare a poliției cu membrii comunității.

Documentul de politici vine să orienteze activitatea polițienească pentru o mai bună interacțiune și comunicare cu cetățenii, precum și atragerea comunității în suportul poliției menit să asigure climatul optim de siguranță în locul și aria în care domiciliază, își desfășoară activitatea sau se recrează. Activitatea după modelul Activității Polițienești Comunitare vine să înlăture golul de comunicare între poliție și societate și de a spori nivelul de încredere în serviciile acordate de poliție cetățenilor, ridicând eficiența, calitatea și accesibilitatea acestora.

2. În vederea organizării a activității Sectoarelor de poliție, în contextul reformei subdiviziunilor Poliției a fost elaborat și aprobat ordinul IGP nr. 260 din 04.06.2018 **„Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind organizarea provizorie a activității Sectoarelor de poliție”**.

3. Metodologiei de pilotare a activității polițienești comunitare a fost aprobată prin ordinul IGP nr.337 din 27.07.2018 **„Cu privire la pilotarea activității polițienești comunitare”**

4. La 22.02.2018 a fost organizat evenimentul de prezentare publică a rezultatelor sondajului sociologic „Poliția Comunitară”, realizat de Centru de Investigații Sociologice și Marketing „CBX-AXA” la comanda IGP al MAI. Acesta vizează percepțiile publicului asupra activității poliției în comunitate, precum și eforturilor îndreptate spre crearea unui serviciu polițienesc modern care a servit suport informațional în planificarea activităților de implementare a Conceptului aprobat.

5. A fost realizată **pilotarea activității polițienești comunitare în 5 Sectoare ale Poliției**. Acestea au fost selectate de comun cu Programul al autorității polițienești suedeze pentru suportul reformei Poliției din Republica Moldova, acestea fiind: 1) SP-4 Bulboaca, IP Anenii Noi; 2) SP-3 IP Buiucani; 3) SP-3 Zîrnești, IP Cahul; 4) SP-1 Comrat, IP Comrat; 5) SP-1 Sîngerei, IP Sîngerei. Sectoarele de poliție propuse se regăsesc în ordinul IGP nr.337 din 27.07.2018 „Cu privire la pilotarea activității polițienești comunitare”. Această activitate constituie criteriu de performanță pentru anul 2018, prevăzută de Matricea de politici privind implementarea suportului bugetar.

6. Prin suportul Programului autorității polițienești suedeze pentru suportul reformei Poliției din Moldova au fost **instruiți toți 103 funcționari** publici cu statut special din cadrul Poliției, ceia ce constituie 100% din numărul total al angajaților sectoarelor de poliție selectate pentru pilotarea activității polițienești comunitare.

7. La fel prin intermediul Programului autorității polițienești suedeze pentru suportul reformei Poliției din Moldova au fost selectați **10 formatori** în domeniul activității polițienești comunitare care au beneficiat de instruiți pe acest domeniu. Din formatorii instruiți au fost selectați 8, care au participat la instruirea efectivului subdiviziunilor polițienești în cascadă.

8. Pe parcursul anului 2018 au fost organizate și desfășurate **24 programe/campanii** ce urmăresc drept obiectiv organizarea activităților de prevenire a criminalității adaptate la specificul local.

9. Au fost **identificate 35 de sedii ale Sectoare de Poliție** cu statutul juridic determinat pentru realizarea de sine stătătoare a procedurilor de modernizare. Urmare evaluării situației la compartimentul costurilor pentru lucrările de modernizare a sediilor sectoarelor de poliție, a fost înaintat demers în adresa Comisiei europene privind modificarea criteriilor de performanță prevăzuți de Matricea de politici privind implementarea suportului bugetar, în sensul reducerii cantitative a numărului acestora de la 90 la 50 sectoare de poliție renovate.

10. În contextul îmbunătățirii infrastructurii sediilor sectoarelor de poliție, în anul 2018 a fost elaborată documentația de proiect și deviz privind reconstrucția 39 sedii din 29 raioane ale țării.

11. Pe parcursul anului 2018 au fost **demarate lucrările de reparație a 14 sedii ale sectoarelor de poliție**, după cum urmează: sediul SP-4 Rîșcani al DP mun. Chișinău, sediilor Sectoarelor de Poliție ale IP Basarabeasca, Cimișlia, Dondușeni, Florești, Soroca, Anenii Noi, Ceadâr-Lunga, Telenești, Drochia, Șoldănești, Comrat și Fălești.

V. PROIECTUL A.4.3 Consolidarea capacităților de reacție rapidă a Poliției

1. Pe parcursul anului 2018 s-a reușit **migrarea datelor** necesare din Sistemul de management informațional al situațiilor de urgență (**SMISU**) în Sistemul informațional automatizat 112 (**SNU 112**).

2. Pentru sporirea capacității de reacție la apelurile de urgență a cetățenilor, au fost **achiziționate 107 unități de transport** (*model Dacia Duster*) necesare serviciilor patrulare și reacționare operativă din cadrul subdiviziunilor teritoriale. Marea majoritate a acestora, în număr de 81 au fost reutilitate, astfel încât în procesul intervenției să fie garantată securitatea atât a persoanelor reținute cât și a angajaților poliției implicați în asemenea misiuni.

3. Pentru gestionarea eficientă a echipelor mobile în timpul intervențiilor, în anul 2018 au fost achiziționate **303 terminale radio** de comunicare în standard TETRA (*331 – mobile, 244 – portabile, 17 – fixe și 4 - camuflate*). Astfel începând cu anul 2017 au fost achiziționate în total **596 terminale radio** de comunicare în standard TETRA ;

4. La fel, pentru asigurarea unei intervenții prompte a echipajelor mobile ale Poliției, au fost achiziționate **700 GPS Trackere (400 – în 2017 și 300 – în 2018)**, și conectate la Platforma de GPS-monitoring a MAI. Pe baza acestor tehnologii, în cadrul intervențiilor de urgență, de către dispeceri va fi posibilă identificarea unităților de transport poziționate cel mai aproape de locul incidentului, iar pe cale de consecință diminuarea timpului de reacție.

5. A fost **aprobat ordinul IGP nr. 232 din 07.05.2018** cu privire la reacția primară la apelurile de urgență. Această instrucțiune vine descrie modul de preluare și înregistrare a apelurilor de urgență în dispeceratele/serviciile de gardă ale Poliției, precum și alocarea resurselor pentru soluționarea acestora conform competențelor materiale și teritoriale. Scopul acestei instrucțiuni este de a introduce reguli unice de reacție primară la apelurile de urgență;

6. A fost aprobat **ordinul IGP nr. 275 din 15.06.2018** cu privire la organizarea activității dispeceratelor zonale în cadrul subdiviziunilor Poliției, prin care efectivul Dispeceratului zonal Centru și Serviciul 902 din cadrul Direcției de poliție mun. Chișinău au fost dislocate în sediul instituției publice "Serviciul național unic pentru apelurile de urgență 112";

7. A fost aprobat ordinul IGP nr. 278 din 18.06.2018 cu privire la aprobarea Regulamentului – cadru privind organizarea și funcționarea Dispeceratului din cadrul subdiviziunii teritoriale a Poliției și fișelor postului-tip ale angajaților acestuia. Prin aprobarea acestui document au fost stabilite misiunea, funcțiile, atribuțiile, drepturile, precum și a modului de organizare a activității dispeceratului.

8. A fost **asigurată instalarea stațiilor de lucru pentru Dispeceratele regionale**, inclusiv pentru utilizarea SMISU, cât și SIA 112.

9. A fost **constituit Dispeceratul "Centru" pentru gestionarea forțelor polițienești de reacționare la apelurile de urgență** ale cetățenilor din regiunea centrală a țării (ca soluție temporară constituit în cadrul DP mun. Chișinău).

10. A fost constituit la nivelul IGP grupul de lucru cu privire la **evaluarea rolului Grupului operativ de urmărire penală** din cadrul subdiviziunilor teritoriale și înaintarea unor propuneri noi de operare.

11. Pentru asigurarea unei coordonări eficiente a forțelor polițienești implicate în diferite misiuni polițienești, a fost elaborată documentația de proiect și deviz pentru reconstrucția sediului destinată **Centrului de Coordonare Misiuni al IGP**. Reconstrucția acestuia urmează să fie anunțată în anul 2019.

12. În același context a fost **realizată instruirea a 44 angajați ai Poliției** pentru utilizarea aplicației SIA 112.

VI. PROIECTUL A. 5.1 Prevenirea și combaterea comportamentului corupt

1. Componenta referitoare la întărirea capacității de prevenire și combatere a comportamentului corupt în cadrul forțelor de poliție, în special prin orientarea spre capacitățile interne anticorupție îmbunătățind în același timp motivația” A.5.1, prevede ca criteriu de performanță că Planul de acțiuni este executat în conformitate cu indicatorii stabiliți; grila de salarizare a Poliției este ajustată pentru a se asigura că salariul de bază cel mai mic corespunde cu cel puțin 90% din coșul minim de consum stabilit de Biroul Național de Statistică.

De către Parlamentul Republicii Moldova a fost adoptată Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, ce are drept scop stabilirea unui sistem unitar de salarizare în sectorul bugetar. Reglementările acestei legi se aplică atât persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcționarilor publici, cât și celor cu statut special. În prezenta lege sunt stabilite clasele salariale pentru toate pozițiile din cadrul instituțiilor și subdiviziunilor subordonate Ministerului afacerilor interne și ale autorităților administrative din subordine.

Conform anexei nr. 6 al prezentei legi, salariul cel mai mic pentru funcția de execuție constituie 3390 lei, fără a lua în calcul vechimea în muncă, gradul special și alte sporuri.

Coșul minim de consum stabilit de Biroul Național de Statistică pentru primul semestru al anului 2018 constituie 1895,7 lei. Prin urmare, salariul de bază cel mai mic în cadrul unităților Poliției constituie 180% raportat la coșul minim de consum stabilit de Biroul Național de Statistică pentru primul semestru al anului 2018.

Pentru dezvoltarea instrumentelor de implementare a prezentei legi, a fost aprobată HG nr. 1231 din 12.12.2018 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

La nivelul IGP, în vederea executării punctului 3 din Hotărârea Guvernului nr.1231 din 12.12.2018, prin Ordinul IGP nr. 558 din 26.12.2018 a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță personalului Inspectoratului General al Poliției,

2. Prin Ordinului MAI nr. 403 din 29.12.2017 „Cu privire la modificarea Ordinului MAI nr. 71 din 28.02.2013” a fost **creată structura anticorupție la nivelul Poliției, în cadrul DIE, cu 4 posturi**, unul de șef și 3 funcționari de execuție.

3. În scopul ajustării prevederilor Regulamentului privind organizarea și funcționarea Direcției inspectare efectiv, la modificările statelor de personal, a fost elaborat și a aprobat Ordinului MAI nr. 37 din 07 februarie 2018 „Cu privire la modificarea și completarea anexei ordinului MAI nr. 129 din 17.04.2014”, precum și elaborate și aprobate fișele de post cu nr. 21.5 și 21.6. la data 30.05.2018, pentru funcțiile de Șef secție și ofițer principal de investigații. **Stabilite competențele**

entităţii prin aprobarea Ordinului MAI nr. 37 din 07 februarie 2018 „Cu privire la modificarea și completarea Ordinului MAI nr. 129 din 17.04.2014,,

4. Întru sporirea capacităţii operaţionale, au fost desfăşurate 2 vizite de studiu, și aprobate 3 proceduri operaţionale standard pe domeniu:

- a) Procedura operaţională standard privind „**denunţarea influenţei necorespunzătoare**”, Ordinul IGP nr. 43 din 24 ianuarie 2018;
- b) Procedura operaţională standard privind „**declararea conflictului de interese real**” Ordinul IGP nr. 75 din 01 februarie 2018;
- c) Procedura operaţională standard privind „Iniţierea și desfășurarea anchetelor de serviciu”, Ordinul IGP nr. 407 din 18.09.2018.

5. În perioada 19 – 21 aprilie 2018, în cadrul Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare al Inspectoratului General al Poliţiei a fost organizată prima **Conferinţă Internaţională știinţifico-practică** cu tema “Expertiza judiciară, prezent și viitor, arma eficientă în combaterea corupţiei”, etc. La eveniment au participat conducerea MAI și IGP, deputaţi din Parlamentul Republicii Moldova, reprezentanţi ai Delegaţiei UE, Ambasadei SUA și PNUD, reprezentanţi ai instituţiilor de expertiză judiciară și anticorupţie din România, Ucraina, Slovacia, Polonia, Armenia.

6. În baza Dispoziţiei IGP nr.34/14-8d din 07.09.2018 „Cu privire la efectuarea sondajului de opinie privind evaluarea percepţiei corupţiei pe domeniile de activitate ale poliţiei”, angajaţii Secţiei au supus chestionării 718 angajaţi ai Poliţiei, din cadrul a 12 subdiviziuni ale IGP, pe baza cărora a fost elaborat **Raportul de cercetare a percepţiei corupţiei în domeniile de activitate ale Poliţiei**.

7. Pentru eficientizarea activităţilor de prevenire a corupţiei, precum și întru creșterea gradului de conștientizare a angajaţilor Poliţiei și a cetăţenilor referitor la riscurile implicării în fapte de corupţie, a fost realizat un spot video (de 1 min. 28 secunde), cu mesajul „**Nu tolerăm corupţia! Fiţi integri**”, care a fost publicat pe pagina de Facebook a Poliţiei naţionale.

8. Pentru excluderea sau diminuarea riscurilor de corupţie în activitatea DGUP a fost aprobat Ordinul nr. 371 din 17.08.2018 cu privire la aprobarea Planului de integritate al Direcţiei generale urmărire penală a Inspectoratului General al Poliţiei pentru semestrul II al anului 2018 - semestrul I al anului 2019; care a fost publicat pe pagina web oficială a Poliţiei IGP.

9. La fel, în scopul evaluării riscurilor de corupţie în cadrul subdiviziunilor Poliţiei, a fost demarată procedura de evaluare a riscurilor de corupţie în cadrul INI (*Dispoziţia IGP nr. 34/14-10d din 27.09.2018*), DRU (*Dispoziţia 34/14-11d din 27.09.2018*) și SAL (*Dispoziţia IGP nr. 34/14-12d din 01.10.2018*).

VII. GESTIONAREA RESURSELOR FINANCIARE

1. Pe parcursul anului 2018, pentru realizarea criteriilor de performanță stabiliți, precum și realizării indicatorilor prevăzuți în Planurile dedicate, aprobate pe parcursul anilor 2017 – 2018, IGP a gestionat un buget total în mărime de **168,660,800.00 lei**.

2. Țin să menționez că, la începutul anului 2018, pentru realizarea criteriilor de performanță au fost alocate resurse financiare în cuantum de **117,560,800.00 lei**. După modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2018, IGP i-au mai fost alocate suplimentar, de la articolul” investiții capitale destinate pentru construcția CIPAL” încă **51,100,000.00 lei**.

3. Astfel, din totalul de **168,660,800.00 lei**, în anul 2018 au fost valorificate **168,654,883.00 lei**. Nu s-a reuși valorificarea a **5917.00 lei: 2479,81 lei** – rămase din contul nevalorificării depline a contractelor de antrepriză și **3433.76 lei** – din cauza diferenței decurs valutar la data achitării serviciilor pentru echipamentul TETRA.

4. Analiza realizată la capitolul gestionării resurselor financiare în anul 2018 scoate în evidență următoarea situația:

TETRA și echipamente	77,765,058.00
Reparații capitale	43,950,808.84
Transport și reutilare	41,439,787.00
Instruiri TETRA	1,767,931.00
Mobilier	996,552.00
Înmatriculare/taxe/impozite	761,978.00
Deplasări	435,441.00
Soft MRU	185,778.00
Altele	1,351,549.16
Nevalorificate	5,917.00

5. Toate resursele financiare au fost direcționate expres spre realizarea criteriilor de performanță prevăzuți de Matricea de politici.

VIII. RISCURI

1) Reușita implementării suportului bugetar ține de mai mulți factori determinanți, inclusiv de garantarea alocării la timp și în volum deplin a resurselor financiare prevăzute de Acordul de finanțare.

În acest sens, cel mai mare risc ce poate afecta realizarea, conform calendarului stabilit, a criteriilor de performanță stabilite în Matricea de politici constituie planificarea în timp a resurselor financiare.

Potrivit HG nr. 851 din 20.08.2018 cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (CBTM) pentru anii 2019 – 2021, alocarea resurselor financiare de la bugetul de stat, destinate pentru implementarea obiectivelor stabilite în Strategia

de dezvoltare a Poliției și Matricea de politici privind implementarea suportului bugetar pentru reforma Poliției, sunt planificate până în anul 2021 inclusiv.

Potrivit Matricei de politici, criteriile de performanță prevăzute de aceasta urmează a fi realizate până la finele anului 2020.

În această situație, în procesul de planificare bugetară pentru perioada imediat următoare, este necesar să existe certitudinea alocării ultimei tranșe până la finele acestei perioade (*în părți egale, pentru anii 2019 – 2020, suplimentar la resursele planificate pentru acești ani, sau în volum deplin în anul 2020, suplimentar la resursele bugetare planificate*). Alocarea cu întârziere a resurselor financiare, ar putea atrage după sine compromiterea realizării criteriilor de performanță în termenele stabilit și, după caz, debursarea ultimei tranșe variabile.

2) În conformitate cu prevederile Matricei de politici, obiectivul A.3.1, pentru anul 2019 în calitate de criteriu de performanță este prevăzută renovarea și operaționalizarea completă a 5 sedii ale unităților regionale de investigații.

La etapa actuală doar 2 dintr-acestea sunt renovate și operaționale (*DP Chișinău și DP UTA Găgăuzia*).

În anul 2018 s-a reușit identificarea locațiilor pentru celelalte 3 unități regionale de investigații. În anul 2019 pentru demararea lucrărilor de modernizare este necesară contractarea serviciilor de elaborare a documentației de proiect și deviz apoi, după recepția proiectelor, va fi posibilă lansarea procedurilor de achiziție a lucrărilor de construcții la aceste obiective.

Riscul sesizat la această etapă este neîncadrarea în termenii stabiliți, până la finele anului, cu finalizarea lucrărilor de renovare a acestor obiective. Aceasta se datorează proceselor tehnologice specifice lucrărilor în construcții, precum și constrângerilor de ordin financiar.

3) Urmare evaluării situației la compartimentul costurilor pentru lucrările de modernizare a sediilor sectoarelor de poliție, pe baza contractelor de antrepriză semnate deja pentru reconstrucția a 14 sectoare de poliție și devizelor recepționate pentru reconstrucția altor 39 sectoare de poliție proiectate, a fost constatată insuficiența resurselor financiare pentru reconstrucția a 90 sedii, criteriu prevăzut pentru anul 2020.

Pentru administrarea acestui risc, a fost înaintat demers în adresa Comisiei europene privind modificarea criteriilor de performanță prevăzuți de Matricea de politici privind implementarea suportului bugetar, în sensul reducerii cantitative a numărului acestora de la 90 la 50 sectoare de poliție renovate.

4) În conformitate cu prevederile Acordului de finanțare pentru reforma Poliției, debursarea resurselor financiare sunt condiționate de îndeplinirea atât a condițiilor generale stabilite în Acord, cât și celor speciale.

Condițiile generale pentru eliberarea tranșelor constă în realizarea progreselor satisfăcătoare de punerea în aplicare a Strategiei de reformă a Poliției pentru anii 2016 – 2020 și planului de acțiuni aferent, a obiectivelor și indicatorilor stabiliți de acesta, sursa de verificare fiind indicată a) ”Raportele de progres

trimestriale ale Consiliului de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei” (**Problemă:** Nu se realizează rapoarte trimestriale și **b**)Raportul de evaluare anual al Ministerului Afacerilor Interne;

Condițiile speciale de eliberarea tranșelor constă în implementarea matricei de politici , care presupune:

a) Realizarea indicatorilor de produs (*5 unități regionale de investigații operaționale; 90 sectoare, 15 izolatoare, 100 celule, 30 autolaboratoare, 25 autospeciale pentru deținuți*), **cumulativ cu**

b) Realizarea Planurilor dedicate pe fiecare componentă în parte, conform indicatorilor și calendarului de implementare stabilit;

Realizarea și monitorizarea implementării Strategiei de dezvoltare a Poliției, precum și a documentelor de planificare, aprobate în perioada anilor 2017 – 2018, presupune implicarea mai multor actori din cadrul diferitor structuri ale MAI și Poliției, în special.

În acest sens, pentru administrarea eficientă a acestor riscuri, se propune reluarea activității Consiliului de coordonare al reformei Poliției.

5) La finele anului 2018, de către Parlamentul Republicii Moldova a fost adoptată Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Deși în art. 20 al Legii menționate este prevăzută acordarea unui supliment pentru participare în proiecte de dezvoltare, la aprobarea Hotărârii de Guvern nr. 1231 din 12.12.2018 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, acest lucru nu a fost reglementat, deși reieșind din prevederile al (2) art. 20 Guvernul avea obligația de descriere a condițiilor de acordare a suplimentului, mărimii concrete a acestora și categoriilor de personal care pot beneficia de acest supliment.

Acest lucru reprezintă, la etapa actuală, un factor demotivant și constituie un criteriu ce diminuează participarea în implementarea proiectelor a funcționarilor poliției și totodată un risk în asigurarea realizării finalităților propuse.

Ca soluție tranzitorie se propune amendarea Hotărârii de Guvern nr. 1231 din 12.12.2018 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar prin completarea anexei.

6) La 28.02.2017 a fost aprobată Viziunea strategică privind inversarea piramidei posturilor în cadrul Ministerului Afacerilor Interne care prevede, inclusiv, reducerea numărului funcțiilor de ofițeri (**-675 anual**) și creșterea celui de subofițeri (**+675 anual**). Diminuarea numărului funcțiilor de ofițeri urmează a fi realizată, pe măsura vacantării posturilor, prin transformarea acestora în funcții de subofițeri, din servicii după cum urmează: *criminalistice, statistice, de gardă, telecomunicații, presă și relații publice, supraveghere tehnică și accidente rutiere, patrulare, ordine publică, poliția criminală (sectoare de poliție)*.

Conform anexei nr. 6 al Legii nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, salariul cel mai mic pentru funcția de execuție

(subofițer) constituie 3390 lei, fără a lua în calcul vechimea în muncă, gradul special și alte sporuri.

Acest lucru constituie, pe termen mediu și lung, un risk de punere în aplicare a viziunii de inversare a piramidei posturilor, precum și de implementare a viziunilor de reorganizare instituțională.

IX. PRIORITĂȚI PENTRU ANUL 2019

Cât privește prioritățile pentru anul 2019, acestea sunt următoarele:

1. Implementarea Matricei de Politici conform criteriilor de performanță și calendarului stabilit;

2. Valorificarea în totalitate a resurselor financiare alocate în scopul implementării suportului bugetar

3. Realizarea intrasigentă a activităților și indicatorilor stabiliți în Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei și dezvoltare a Poliției și Planurilor dedicate aprobate în perioada anilor 2017 – 2018.

4. Asigurarea continuității proceselor inițiate în anul 2018;

5. Sporirea numărului, calității și eficienței evenimentelor de vizibilitate;

6. Valorificarea potențialului Proiectelor de asistență contractate de Delegație în cadrul Programului de suport bugetar pentru reforma Poliției;

7. Informarea societății despre realizările și procesele desfășurate.

X. CONCLUZII

În concluzie, considerăm că astăzi Poliția națională deține capacitățile necesare, în vederea realizării Matricei de Politici, cât și implementării Strategiei de dezvoltare a Poliției, urmând să asigurăm continuitate a tuturor proceselor demarate în anul trecut.